

Staketkusk med topptravare

Palej

Foto: Erik Widén

Inledningsvis hade jag "Världens sämsta kusk" som arbetsnamn på denna artikel, men fann det vid viss eftertanke alltför magstarkt. Dessutom torde det vara en övermäktig, för att inte säga orealistisk uppgift att utse en körsven som motsvarar detta omdöme även om man håller sig inom landets gränser - ungefär lika svårt som att kora den sämsta hästen.

För att undvika missförstånd vill jag påpeka att det är den gamla definitionen av staketkusk som avses, det vill säga en körsven som har en viss förkärlek till de yttre spåren. Numera används uttrycket huvudsakligen för att benämna en person utanför banan som tror sig inneha större taktisk kunskap än den som sitter i sulky.

Om man nu exkluderar körsvenner som endast gjort ett begränsat antal starter och inriktar sig på sådana som suttit bakom hästar med någorlunda kapacitet är det ett namn som ofta dyker upp i mitt minne när det gäller uppseendeväckande styrningar av det negativa slaget: Sven Andersson – kusken och ägaren till konditionsfenomenet Palej.

Segerrik inledning

Första gången jag stötte på Palej (e. Pavin u. Soleja) var på nyårsdagen 1962 då han som fyraåring debuterade i Åmål. Något prov på kuskens färdigheter fick man emellertid inte den här gången och inte heller de närmast följande. Härtill var hästen alltför överlägsen och lämnade för det mesta konkurrenterna bakom sig på ett tidigt stadium.

Bristerna uppenbaras

Palej fortsatte att vinna, men i takt med att det började krävas någorlunda vettiga dispositioner av körsvennen blev det uppenbart att Sven Andersson inte höll måttet. Framför allt utmärkte han sig som en så kallad staketmålare, som inte bara gick på fältet utvändigt så snart han kom åt utan gärna höll sig ett eller ett par extra spår utåt i banan utan egentlig orsak. Ordet taktik kunde han knappast stava till och någon känsla för när hästen var på väg att rulla över i galopp fanns för det mesta inte. Bilden från Årjäng 1966 visar ett av de lopp där han genom frikostiga spår lämnar handikapp till sina medtävlare.

Udda beteenden

Sven var säkerligen en duktig tränare, men när han kom ut på travbanan blev han som förbytt. Väl medveten om att han hade en travare av elitklass kunde han få för sig att tävla med varmbloden under uppvärmningen genom att köra flera 200-metersspeeder i 30-tempo, vilket på den tiden var uppseendeväckande för ett kallblod.

Vissa personer ansåg honom som ett tacksamt objekt att retas med. Vid ett tillfälle, när Palej gjort en fenomenal upphämtning efter galopp, ville några påskina att han var dopad. Sven härsknade till, tog upp en näve av hästens avföring och stoppade i munnen med orden:

” Här kan ni se att det inte finns några preparat i hästen.”

Så småningom uppstod det en mångfald rykten om Sven, och därtill roade sig elaka tungor med att hitta på mer eller mindre träffande skämt om honom. Bland annat påstods det att han höll på att skriva en bok med titeln *Döden lurar på innerspår*.

Kapacitet utöver det vanliga

Palej noterade som bäst 1.30,4, vilket var svenskt rekord 1966 och sprang in 123 855 kronor, en summa som utan överdrift kunde ha tredubblats med en annan kusk i vagnen. Han hemförde flera stora lopp, men det som jag minns mest var ett vanligt snabblopp, där Sven hade räknat fel och körde finish ett varv för tidigt. Han upptäckte fadäsen när han skulle vända upp, hejade på hästen igen och gick till slut segrande ur striden.

Till Dalarna

På ålderns höst kunde man se Sven Andersson som flitig gäst på Rommetravet sedan han flyttat till Borlänge 1967. Där ägde och tränade han bland annat hästar som Pavebläsen och Trollstjärn med viss framgång. Den sistnämnde körde förresten Johannes Frömning, världens på den tiden segerrikaste kusk, till en bejublade seger i en travgala på Romme 1968.

Det sista jag minns av Sven var att han föga kontaktbar knallade omkring på banans stallbacke muttrande för sig själv.